

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 „
 Helyben házhoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 kedd utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, márczius 30.

Az affaire sebesültjei.

A kínos parlamenti affair után, mely három napig tartotta feszült izgatottságban nemcsak a politikai köröket, hanem az egész közvéleményt, még mindig arra kíváncsi mindenki, ki az a másik? Mert az a másik olyan becsstelen cselekedetet követett el, hogy azt sem párbaj, sem semmiféle hidegvérű nyilatkozat nem moshatja többé fehérre, erkölcsi halott, kinek számára nincs többé hely a magyar politikai közéletben.

Még Rakovszky maga meg nem mondja ennek a kormányparti képviselőnek a nevét, hiába keresik azt akár a képviselők, akár az újságírók. Rakovszky pedig még nem látja magát feloldva a discretio kötelezettsége alól. Nem ő vitte a parlament elé a dolgot, hanem Hegedüs miniszter, kit — mint ma ő maga beismerte — túlságosan elragadott az indulat heve. Rakovszky beugratni sem engedi magát a találgatási manőverek által, a milyen volt a mai is, mikor egyik képviselő a parlament nyílt ülésén megkérdezte tőle, hogy vajjon őt értette-e?

Az a kívánsága pedig teljesen jogos Rakovszkynak, hogy előbb mondja meg Hegedüs miniszter, ki rágalmazta őt a miniszter előtt avval, hogy ő terjesztette a miniszterrel azt a rágalmozó pletykát. Miután a minisztert heve annyira elragadta, hogy indiscretiora birta s ennek folytán az is nyilvánosságra jutott, hogy Rakovszkyt valaki előtte így megrágal-

mazta, Rakovszky jogosan követeli, hogy nevezze meg a miniszter ezt a rágalmozót.

De addig is, míg ennek az erkölcsi halottnak a nevét megtudja a kíváncsi közvélemény, addig is konstatálni lehet, hogy a legnagyobb sebet ebben az affairben maga a szabadelvű párt kapta.

Mindenki tudja, hogy egyszerű szónoki figura vagy írói képlet az, mikor a szabadelvű párt egységéről beszélnek vagy írnak a politikusok. Ellentétes elvek, ellentétes irányzatok, egymás iránt izzó gyűlölettel vagy legalább is ellenszenvvel viselkedő emberek egységes pártot nem alkothatnak.

Két év óta ezzel mindenki tisztában van Magyarországon. Azt is tudta eddig is mindenki ez országban, hogy micsoda intrikák dűlnak ebben az egységesnek hirdetett pártban. Ha akadt volna mégis valaki, aki kételkedett volna ebben, azt is meggyőzhették erről az inkompatibilitási javaslatnak eddig lefolyt nyilvános és bizottsági tárgyalásai.

De a mostani affaire többet is elárult. Elárulta azt — amit még most is, Györfly Gyula mosakodása után is bevalának maguk a kormányparti lapok is, — hogy a párt egyes tagjai cselszövő uton informálgatták az ellenzéki képviselőket, vagy, mint egyik benfentes kormányparti lap mai számában írja, folytak a »pártközi pletykálások.«

Ez pedig kétségkívül mélyen kompromittáló a szabadelvű pártra, melynek »egységén« különben is nagy részt ütött Hegedüs miniszter tüzes fellépése és pártjának a parlamentben történt nyílt meg-

vádolása. Oly mély rés támadt a pártban e támadás után, hogy a szakadást csak az a körülmény akadályozza meg, hogy közvetlenül a választás előtt áll az ország.

Bár Hegedüs miniszter ma visszavonta vádját a párt ellen és sajnálkozását fejezte ki miatta, a második sebesült — úgy látszik ő lesz.

Hegedüs miniszter idáig sem volt népszerű pártjának jelentékeny része előtt. Működését a merkantilisták gyanus szemekkel nézték mindig. Ugy látszik Bánffyék is haragusznak reá, legalább lapja napról-napra szertelen módon támadja. Mostani fellépésével még több ellenséget szerzett magának pártjában. Weisz Berthold, Bánffynak egyik hü kreaturája, tegnap Hegedüs visszaszivása után is nyíltan, ugyszólván Hegedüs fülehallatára, elítélte a miniszter eljárását s nem volt megelégedve az elégtétellel. De ilyenforma nyilatkozatot tett Weisz Bertholdnál sokkal hatalmasabb ember és Hegedüs miniszteri elődje báró Dániel Ernő.

Ezért tartotta szükségesnek Hegedüs ma ismételtén visszavonni pártja ellen emelt vádját, — de úgy látszik ez is kevés a lázongó janicsároknak, mert a képviselőház mai ülése után még határozottabban emlegetik Hegedüs lemondását.

Harmadik sebesültje az affairnek a mi egész társadalmunk, amelyben bizony sok Galeotto, titkon besugó és rágalmozó akad. Nagy haszon lenne társadalmunkra, ha ez az affaire hozzájárulna e rákfene gyökeres kiirtásához.

A „TISZÁNTÚL“ TARCZAJA.

A Móricz megbolondult.

— Elmekörtani eset. —

Írta: Kenedi Géza.

Kaszás Móricz magánhivatalnokról van szó és hogy mindjárt az elején vége legyen az alaptalan gyanakodásnak, azelőtt nem Kohn volt, hanem Krausz.

Az apja bojtjában árulták a kaszákat. A falubeli parasztnép adta neki az új vezetéknevét; ő maga csak az 50 kros bélyeget ragasztotta rá. A másik nevén már nem bírt segíteni.

Együtt róttuk egy darabig a gimnáziumot a »városban«, mivel lateinernek indították őt is. Pedig ez is olyan valami, a mi rajtahagyja az emberen mindjárt a nyomát, hacsak belekóstol.

A Móricz csak belekóstolt. Az öreg Krausz már a negyedikből kivette, ámbar jól tanult.

Még egy nagy búcsucsatangolást rendeztünk a Boszorkányszig ten (mert Szegeden tanultunk) s azzal a Móricz gyereket vitték boltosnak.

Itt vált kétfelé az utunk és csak sok idő múlva keresztezte ismét egymást. A bosnyák

háboruban egyszer egy kutya nagy éjjeli eső mindenféle ezred foszlányait összemosta egy nagy tábortűz mellé s ott ismert rám a Móricz a hangomról meg a káromkodásomról, a mi akkor az illemszabályok közé tartozott.

Virradtig magyarázkodtunk egymás közt és kiderült, hogy a Móricz akkor már magánhivatalnok, vagyis üzleti levelező volt a Perigrund et Comp. nagykereskedő cégénél. Azonfelül szerelmes is vala, ámbar megjegyezte, hogy egy üzleti levelezőnek voltaképen sohasem volna szabad szerelmesnek lennie, mert elromlik tőle... a stílusa.

Ez megütötte egy kissé a fülemet és tovább puhatólítottam, hogy mi van azzal a »négyemeletes házzal«, a mivel az iskolából kicsábították; hogy készül-e már? Bosszankodott.

— Hiszen nem az csábított ki, hanem mert muszáj volt. Egyáltalán utálok minden néven nevezendő négyemeletes házat.

— No azt ugyan bolondul teszed!

— Ellenkezőleg. Mert lásd, az embernek valamiféle methodus, hogy úgy mondjam, stílus szerint kell élnie mégis. A stíltalan ember mind gonosz ember. Némelyik vagyont akar szerezni, sokat és gyorsan. Eléli az életet kapzsiságban s fölfordul a végén, elviselve, mint egy gebe...

— Hohó, Móricz! Hiszen te azóta is sok gimnáziumbeli dolgot tanultál, a mint látom.

— Eltaláltad... Tudod, vannak emberek, a kik nem akarnak és ha akarnak is, nem tudnak meggazdagodni. Miért? Azért, mert szépen akarnak élni. Nem mondom hogy erkölcsösen, aszkéta módra, hanem hogy szépen. Nos hát kitapasztaltam magamat, hogy én is azok közül való vagyok. Az üzletet ismerem, a munkát is szeretem... de ami az életet illeti, csak akkor kezdek élni, a mikor otthon nekiülök a filozófiának, az irodalomnak és a zenének, avagy szellemes, elfogulatlan emberekkel érintkezem. Szép könyvtáram is van már: szép képeim is vannak, de legszebb a menyasszonyom...

A táboritűznél megmutatta a menyasszonya arczképét, fölébe hajolva, nehogy az eső ártson neki. Egy darabig aztán erről beszélünk. Egyszerre csak visszaugrott az előbbi tárgyra:

— ... No igen! Szépen akarunk élni, okosan és szépen; ez az egész. Egyébiránt is úgy vettem észre, hogy a négyemeletes házat a rossz emberek építik a jók számára...

Azonközben virradni is kezdett. A zsepcei kúpszerű ormok kibujkáltak a felhőkől s az eső alábbhagyott. Azzal váltunk el, hogy Budapesten jobb körülmények közt fogunk találkozni.

Az országgyűlés megsértése.

Napról-napra nő a nép között az elkésredés, az új egyházpolitikai törvények ellen. Az a sok zaklatás, melynek a felek kitéve vannak, nem egyszer nagyon kellemetlen helyzetbe is sodorja őket, nemcsoda aztán, ha a szegény tudatlan felek néha kifakadnak ellene, amiért aztán elítélik törvénysértés miatt.

Hasonló eset történt legutóbb Kolozsvárott. **Kolcsár Simon** a nővérével és egy fiatal emberrel megjelent a füzes-szt.-péteri anyakönyvvezető előtt, a házassági kihirdetés elrendelése czéljából. Az anyakönyvvezető megtagadta a kihirdetést, mert a kiskoru leány részéről nem volt meg a szülői beleegyezési okmány. **Kolcsár** erre mérgesen azt mondta: »Az is tolvaj volt, aki ezt a törvényt alkotta.« Az anyakönyvvezető rendre utasította, mire **Kolcsár** így válaszolt: »Akasztani való, a ki ily törvényt hoz létre.« Az anyakönyvvezető jelentést tett az ügyészségnek s **Kolcsár** beismerő vallomást tett, de meintségül felhozta, hogy meggondolatlan, mérges állapotban mondotta a fentieket. A kir. főügyész most felhatalmazást kért a képviselőháztól, hogy a **Kolcsár szigorú megbüntetésé** czéljából az eljárást megindíthassa.

Ez a kis eset nagyon jellemzi a nép lelkesülését az egyházpolitikai törvényekért.

A bosszu.

Tendenciózusan elferdítve hozzák a kormányparti lapok **Rakovszky** beszédének azt a részét, mely a bosszuról szól. Egészen hiteles forrásból szóról-szóra így vesszük ki:

»Tegnap én a miniszterelnök oldala mellé álltam, hogy megvédelmezzem őt a rágalmakkal szemben. Ma önökhöz van egy szavam. A mit tettem, azt tettem azért, hogy bosszút álljak azokért a támadásokért, a melyekkel a néppártot öt év óta egyre üldözték. Mérgeszt nyilakkal támadnak ránk, különösen rám; a kormánypart akkori félhivatalos lapjában a gyanúsításnak és támadásnak minden fegyverét felhasználják ellenem, a nélkül, hogy valaha csak a legcsekélyebb tiltó szóval éltek volna ez ellen, és ime most, a mikor nekünk kínálkozott egyike azon mérges fegyvereknek, hogy mi azt a kormány ellen felhasználhassuk; a néppártnak bosszuja az volt, hogy ezt a fegyvert kiszolgáltassuk önöknek.«

Az első jobb körülmény Budapesten a **Móricz esküvője** volt. Itt kezdtem fölfedezni, hogy ez a **Móricz** egészen talpra esett és okos ember. Akkor már könyvvezetővé léptettek elő, elég szép jövedelemmel. A **Perlgrund e Comp. cég** neje, akinek egyik szegény cousináját vette nőül, nem győzte a **Móricz** finomságait eléggé dicsérni; viszont **Perlgrund** ur, az egyedüli cégtulajdonos, a **Móricz** becsületességét, kereskedelmi szakértelmét magasztalta, sőt fölemlítette, hogy idővel cégvezetőjévé akarja tenni, a mi egy ilyen nagy export cégnél olyan állás, mint nálunk az államtitkarság... Azonfelül pedig a menyecske enni-valóan csinos volt és kedves.

S ime egyszerre, szinte váratlanul elkezdett borulni a szegény **Móricz** feje fölött.

A felesége egy nap zavarodottan jelentkezik nálam, — a mi maga is rendkívüli volt — s még azt sem engedte, hogy megörüljek a váratlan látogatásnak:

— Jaj, kedves doktor ur, a **Móricz**czal nagy bajban vagyunk!

Kikérdeztem al posan a csinos asszonykát s igen sajtáságos tényállás bontakozott ki szemem előtt.

A **Móricz** igen rendetlen életet kezdett élni az utóbbi időben. Különösen pedig az volt a feltűnő, hogy a pénzt úgy szórja, mintha csak polyva volna. A megriadt asszonykának az tűnt fel legjobban, hogy még a havi konyhapénzt is majdnem kétszeresre emelte s a mi-

Igy van értelme a dolognak, míg azon naiv kijelentés, hogy egy lovagias dolgot bosszúból tett valaki, nem **Rakovszky** észjárásához mért dolog, sőt még **Bánffy**tól sem telt volna ki. Különben úgy látszik, hogy ebből a »bandából« hatalmas macskazene fog még kikertülni. Mert olyan formán áll a dolog, hogy e hangszerek már hangolva vannak, de még mindig nem tudják, hogy kinek húzzák.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 30.

Elnök **Perczel** Dezső 10 órakor nyitja meg az ülést.

Delejes türelmetlenséggel hallgatták a képviselők az unalmas elnöki jelentéseket. Különösen ideges **Bessenyei** Ferencz, ki az ülés előtt azt beszélgette nevetve, hogy ő mondotta — viccből **Rakovszky**nak. Furesa vicz, ha igaz, de **Rakovszky**t tréfából nem lehet felültetni.

Elnök jelenti, hogy napirend előtt **Bessenyei** kíván szólni.

Én voltam az a másik?

Bessenyei Ferencz: (Halljuk! halljuk!) Kisbirtokán volt, csak tegnap érkezett vissza, amikor arról a felháborodásról értesült, amit **Rakovszky** beszédje előidézett.

Rakovszky István: Így akar kitérni! (Nagy zaj jobbról, halljuk!)

Bessenyei Ferencz: Fölkéri ezennel **Rakovszky**t, hogy miután többekről szólott, nevezze meg nem-e szóló volt?

Rakovszky István: Ön is megmondhatja. (Nagy zaj, felkiáltások jobbról: Miért? zaj balfelől. Nem tartozik megmondani.)

Bessenyei Ferencz: Azt kértem: én voltam-e az illető, vagy nem?

Rakovszky István: Nem felelek. (Felkiáltások a néppárton: Ha nem maga volt, ne vegye magára!)

Bessenyei Ferencz: Ily formán én nem nyilatkozom.

Általános zavar és zaj, **Hegedüs** miniszter feláll szólni.

Hegedüs Sándor: Csatlakozom **Bessenyei** kérdéséhez, ki volt az a képviselő, kiről említette, hogy a részvények 1/4-é az én birtokomban van. (Viharos helyeslés jobbról.)

Gróf **Zichy** János: Nem tartozol felelni. (Ellentmondás balról.)

Előbb feleljen a miniszter egy kérdésre.

Rakovszky István: Rögtön felelek, ha a miniszter ur megmondja, hogy mikor ő hozzám jött, mondván: hogy mit terjeszték én a miniszterről ilyen hirt, — kitől hallotta ezt? (Zajos helyeslés balról.) Ezt az indiskretiót a miniszter ur hozta ide. (Zajos tetszés a baloldalon.) Feleljen erre a miniszter ur.

Hegedüs Sándor miniszter: Hogy én erre felelek, az az én dolgom. De hisz én ezt a dolgot egy egészen más természetű ügyben hoztam neki föl.

Rakovszky István: Azonban erre megnevezem az illetőt

Gajári véleménye.

Gajári Ödön: Előhozza **Rakovszky** tegnapi beszédét, hogy öt év előtt a Nemzet, melynek ő szerkesztője volt, mérgezett fegyverekkel küzdött. Tehát a fegyvereket nekem tulajdonítja, hogy bevitettem a politikába. De **Rakovszky** úgy látszik nem tud különbséget tenni e politika és egyéni becsület közt. Fel fogom olvasni ezt a cikket — elhoztam — itéljék meg, érdemeltem-e azt a rágalmat becsületlen hírlapírói működéseimre.

Olay Lajos: Az egészet olvassa fel.

Gajári felolvassa a cikket, mely a néppártot mint reakzionárius embereket tünteti fel.

— Mi szeretetet akarunk, —ők gyűlöletet — olvassa **Gajári**.

— Tessék, itt van — a néppártról.

— Dynamittal akarják felrobbantani a házat, — szól a cikk.

kor megkérdezte tőle, hogy talán fizetését javították föl, szelíden megzörögatta az asszonyt: »Hja, édesem; nem jó az asszonyoknak mindent tudniok.«

— És mit gondol nagysád, hogy honnan veszi a pénzt?

— Hiszen épen ez az! Az utolsó napokban ki kimarad hazulról. Egyszer azt mondta, hogy a zeneegylet választmányának volt ülése, máskor meg, író urakkal mulatott és nem vette észre az időt... Látom, hogy nem mond igazat. Talán kártyázik, vagy még ennél is rosszabb... Talán a cégnél... Eh, ilyenre gondolni sem merek!

— Ne is tessék! A **Móricz** teljesen képtelen pénzbeli hűtlenségekre.

— Reményem, másforma hűtlenségekre sem képes! — vetette oda a menyecske.

— Legyen nyugodt nagysád; majd utána járok én a **Perlgrund** cégnél és majd figyelemmel fogom kísérni a **Móricz** lépéseit.

Másnap már megfordultam a **Perlgrund** cégnél. A főnök ugyanilyen gyanus tüneményeket észlelt. Bosszusan beszélt el, hogy a **Móricz** reggelentint **Upmann-flor** szivarral a szájában szokott belépni az üzletbe, ez pedig demoralizálólag hat a segédekre. Mindenki a levegőbe szagol és gyanakszik, hogy honnan veszi **Móricz** az ilyen drága szivarokat? Azonfelül ujjában komfortábliban szokott bejárni az üzletbe a mi szintén feltűnt. **Perlgrund** ur titokban már utána is nézett a könyvekben és

számlákban a dolognak, de sikkasztásról, vagy ilyesmiről szó sincsen. A **Móricz** rendes, hű és becsületes, mint azelőtt, csak hogy »urnak« képzelet magát.

Megkönyebbülve látogattam meg **Kaszásék**at. Az asszonyt már az előszobában megnyugtattam. A mi a **Móricz**ot illeti, ő ugyanolyan volt, mint máskor, de vigabb és exaltáltabb, mint annak előtte szokott.

Szóba hoztuk neki a komfortáblikat, a hávipénzt és az **Upmann-flórok**at is, úgy tréfásan. A **Móricz** nevetett:

— Hja, ja. Tudom már. Szót sem érdemel az egész. Különben az **Upmann-szivarok** csakugyan pompásak. Nézd csak!

Azzal a szekrényt kinyitotta s teljes 1000 darab **Upmann** illata ütötte meg egyszerre az orromat. Nagy szívésséggel markolászott bennük és akár akartam, akár nem, minden zsebemet teletömte.

Látóvaló volt, hogy a **Móricz**nak csakugyan valami baja van, mivel az ő állásában az emberek **Upmann**okkal nem dobálóznak és komfortáblin nem járnak. Ez örült fényezés volt az ő viszonyaihoz mérve!

Dehát honnan veszi a pénzt? Ha nem sikkaszt, akkor vagy kártyázik, vagy adósságokba veri magát.

Ezen törtük a fejünket és volt is rá okunk. A következő napon ugyanis páholybórléttel lepte meg a feleségét a nemzeti színházban s mindjárt az első este fiakkeren jött érte. Az érték-

— Tessék, hangzik a néppárton.
— Merre van hazájuk? — olvassa Gajári.

— Persze, mi betolakodók vagyunk?! zug a néppárt.

Gajári végig olvassa a cikket s kérdi: hol van itt szó mérges fegyverekről.

— No ez igazán naiv, hangzik a néppárton.

Förster Ottó: Hát ez dynamit?

Gajári: Nem első eset, mikor már nem tud egyebet tenni a képviselő, hát a bosszuval jön elő.

— Ellenkezőleg, — balféől.

Gajári: Máskor is tette ezt, oda is nyilatkozott, hogy Szalavszky ellen is bosszút áll, mikor az Adria hajszja nem sikerül, Gajárit gyanusítja.

— Nem azt mondta. Nem értette.

Gajári: Tudom nem azt mondta, de azt értette. (Ellentmondás.)

Gajári azzal végzi, hogy nem volt uri eljárás Rakovszkytól. (Zajos helyeslés jobbról.)

Hegedüs visszavonja vádját.

Hegedüs Sándor miniszter konstatálja, hogy Rakovszky *általánosságban* szólott. Ha nem nevezi meg, akkor az általános vád megmarad, ami mindenkire kinos. Ez nem pártkérdés.

Polónyi: Nem is tartozik ide.

Hegedüs Sándor: Rakovszky elkerülhette volna ezt a kinos helyzetet. Szóla kijelenti, hogy *heve ragadta el*, mikor az egész pártot támadta és *sajnálatainak ad kifejezést*. (Gúnyos ellenmondás.)

Polónyi: Géza: Mondjon le.

Hegedüs Sándor: Ezzel az ügyet magára befejezettnek tartja.

Rakovszky feltétele.

Rakovszky István: Én a miszter által jutottam ebbe a helyzetbe, *ha ő visszavonja mondottait*, ő csatlakozik hozzá. Ami Gajári urat illeti: a többségre bízom, melyik eljárás uribb, az övé vagy az enyém, mikor én ily kényszerhelyzetben nem nevezem meg az illető képviselőt még pressióra sem.

Wlassics — Széll nevében.

Wlassics Gyula miniszter. A miniszterelnök távolléte miatt szól ő fel. (Viharos ellentmondás.) Rakovszky azt mondta, hogy ő tud diszkrét lenni, megmutatta ezt a miniszterrel szemben, — itt elhallgatott. Felhívja, mondja meg ki ez?

(Zaj a baloldalon. Nem tűrjük. Ez visszaélés. Verik a padokat. Hallatlan.)

Polónyi Géza felugrik: Személyes hajszát nem engedek.

Szöts Pál: Polónyi beszél hajszáról!

Wlassics Gyula miniszter kéri, mondja meg annak a miniszternek a nevét.

— Elnök, elnök! — Zug a baloldal.

Az ülés felfüggesztése.

Elnök folyton csenget. Kijelenti, hogy áttérnek a napirendre, de a lárma, izgatottság oly nagy, hogy az ülést 5 perczeze felfüggeszti.

Mentelmi ügyek.

Szünet után: tárgyalják a mentelmi ügyeket. — Csávolszky mentelmi jogánál a jobboldal szórakozásból nem állt fel szavazásra s így Rakovszky és Kubik azt vitatták, hogy a Ház az előadó javaslatához hozzá nem járul. — Elnök jelenti, miután ellenvélemény nem volt, a Ház hozzájárult.

Nagyobb vita volt az Olay Lajos mentelmi ügyénél. Madarász József azt vitatta, hogy csak azt adja ki a Ház, aki a haza ellen vét. Kossuth Ferencz kifogásolja, hogy a képviselőket kompromittáló idézésekkel idézzék meg. Visontai Soma ezen úgy kíván segíteni, hogy a bíróság az idézést borítékban kézbesítse, amire a törvény is kötelezi őt. Chorin Ferencz vitatja, hogy a képviselőket nem lehet kivonni a bíróság hatása alól. Kossuth megjegyzésén pedig úgy lehet segíteni, utasítsa a Ház a bíróságot több elővigyázattal járjanak el.

A Ház elfogadja az előadó javaslatát. — Azután áttér a Ház az Adria ügyére.

A Ház husvétii szünete.

Polónyi indítványozza, hogy tekintettel a keresztény ünnepekre, halasszák el a vitát. Hegedüs miniszter ehhez hozzájárul.

Az elnök az üléseket április hó 18-ig elhalasztja.

Elnök: Boldog ünnepeket kíván s a képviselők megéljenek s ezzel az ülés véget ért.

papirokkal való mellékületre is kezdtem gyanakodni, de másnap ebből is kiábrándultam. A bankban kérdezősködtem és megtudtam, hogy igen szerény vételeket csinál, sőt már régeu nem veti és nem adott el semmit. S hozzá még pár nap múlva pénzt kért tőlem kölcsön, mivel, a mint mondta, egy pillanatra megakadt. És ironikusan mosolygott mellé.

Közöltem a feleségével ezt is; ő is nagyon gyanusnak találta. Ezt a finom ironikus mosolyt ő is észlelte már a Mórícznál és neki is nagyon feltűnt. De leggyanusabb volt, amiharmadnap megtudtunk, hogy t. i. Móríczt szabad-ságot kért a főnökétől és Olaszországba készült! Bizonyos uri könnyedséggel fejtette ki a programot, mikor szóba hoztuk.

— Nem akarok, ugymond, anélkül meghalni, hogy a művészet és szépség hazáját ne lássam. Velence, Firenze, Róma, Nápoly, Palermo . . .

Eljenzésben tört ki, szinte ujjongott és tánczolt. Szemeiben vad tűz lobogott. A feleségét elkapta és megforgatta néhányszor a szobában.

— Ugy-e örülsz, ugy-e . . . és eljősz te is. A vasutat-hajót én fizetem.

A szegény nő csaknem sirva fakadt s én óvatosan tudakozdtam tovább.

— De hát honnan veszed a pénzt hozzá?

A Móríczt ismét berzasztó ironikusan mosolygott:

— Majd lesz; az az én gondom.

Meg voltunk semmisülve. Most már minden amellett szólt, hogy a Móríczt meg van zavarodva s hogy nagyon rossz vége lett a sok filozofának, meg a szép életnek.

Elmeorvoshoz fordultunk tehát s a Móríczt minden lépését figyelemmel kísértük. Egyelőre semmi mást nem tapasztaltunk rajta, mint nyugzást, folytonos beteges nyugzást.

Innét kezdve rohamosan közeledett a szegény Móríczt tragédiája a vége felé. Az elmeorvost, a ki szép szökecsakállu ember volt, mint egy kitűnő festőbarátomat mutattam be neki, hogy megfigyelhesse. Utalnan a pénzkérdésekre fordítottam nála a beszélgetést s a Móríczt mindig kitért és finoman, ironikusan mosolygott. Az orvos felém kacintott, ami körülbelül ezt jelentette:

— Eszrevette! Disszimulál.

Azután levontunk magunk közt az eredményeket. Az elmeorvos kevésbe vette érzelmeinket és rettenetes pozitívizmusával fejtette ki:

— A viszonyaival arányban nem álló költekezés, a hypaesthesia, a disszimulálás, az olaszországi út, — a mi világos tulesapongása a képzeletnek, — az Upmann-szivarok, a komfortábi, a színház és a képvásárlások egészen kétségtelemné teszik, hogy Kaszás ur vesania Westphaliban szenved, nagyzási téveszmékkel körvonalozott tételben. Fájdalom, a betegség nem is új, mivel, amint mondani

Nagyvárad világitása.

— A beérkezett ajánlatok. —

Az utóbbi harmincz év tapasztalata meggyőzte Nagyvárad város hatóságát és közönségét, miszerint a közvilágitás terén a legelső kínálkozó alkalmat meg kell ragadni, hogy az eddigi állapotokban segítsünk s még újabb áldozatokkal is fejlesszük a város világitását.

Evenként mintegy 42—43 ezer koronát adunk ki a közvilágitásra s a városnak alig egy harmada van gázzal világitva, míg a nagyobb részen alig pislogó petroleum lámpák nyelik el a város pénzét.

Nem akarunk most már panaszokat felsorolni a gázvilágitás ellen, csak azt óhajtjuk, hogy végre-valahára a város egész belterülete megfelelő világitást nyerjen.

A világitás ellátására meghirdetett pályázat tegnap járt le s szerencsére nem teljesegett azok jóslata, akik meddőknek hitték a pályázatot, a kitűzött határidő rövidsége miatt.

A beérkezett ajánlatokat alább ismertetjük. Azok felülbirálata nagy szakértelmet s gyakorlati tapasztalatot kíván s éppen azért a város felkérte Hollós József műszaki tanácsost, aki e szakban országos tekintély, hogy az ajánlatokat tanulmányozza s tegyen róla véleményes jelentést.

Természetesen az ajánlatok bírálatába nem bocsátkozhatunk, azonban tagadhatatlanul örömet okoz a körülmény, hogy nagyvárad pályázó is akadt és pedig olyan ajánlattal, mely legálább is kecsesgető a városra nézve.

Az ajánlat pénzügyi részére teszünk csupán néhány észrevételt.

A Rimanóczy-Rendes-féle ajánlat látszik pénzügyileg a legelőnyösebbnek a városra nézve, mert anélkül, hogy most a város egy krajczár befektetést tenne, berendezik az egész várost felöllelő villamos világitást. Igaz, hogy fizet a város a berendezésért és üzemben tartásért évi 60,000 koronát, ami 25 év alatt tekintélyes összegre rug, azonban az egész város egységes, jó világitással lesz ellátva.

Ma kiadunk 43000 koronát s a város két-harmada sötétben van.

Ez a 60,000 korona is azonban apad az által, hogy a magán világitásnál használt lám-

tetszik, Kaszás ur már régóta bir ezekkel a hajlamokkal. Az a bosnyakországi beszélgetés is kétségtelemné teszi ezt, amiről meg méltóztatott emlékezni . . .

— De orvos ur, — vetettem közbe — hiszen az egészen okos beszéd volt; mi több, szellemes!

— Okos? Szellemes! — mosolygott a tudós elmeorvos kisnyilól. — Hiszen épen ez az! A vesania Westphalii épen arról nevezetes, hogy a beteg a rendes, sőt az okos embereket meghaladó, szinte genialis finomsággal bir okoskodni. Epen ez ejti annyiszor tévedésbe a laikusokat és épen ez az, ami a szakértő előtt kétségtelemné teszi az elme-kört!

Most már nem volt vesztetni való idő többé. A rokonok, sógorok, ismerősök egyaránt sürgették, hogy a szerencsétlen Móríczt gyógykezelés alá kerüljön s a tudós elmeorvos már meg is jelölte egyelőre Krafft-Ebing gráci intézetét, hogy azzal tegyünk kísérletet. Móríczt eltávolítását mindenestre sürgette, hogy az u. n. »ható-okok« befolyása alól szabaduljon. Egyebekben kijelentette, hogy váratlan roham esetén semmiért sem vállal többé felelősséget, még ónagysága életéért sem.

Utóvégre is nekem jutott az az igen szomorú megbízás, hogy a doktorral Móríczt rábeszéljem a gráci utazásra.

Amikor megjelentünk nála, épen az olasz renaissance tanulmányozásába volt elmélyedve

pák után évenként 1—1 koronát fizet az ajánlattevő cég. Daczára, hogy a gázgyár magánvilágítási joga jövőben is fennmarad, bizonyos összeg még is csak visszatérül e téren is városnak. Ha pedig a konkurrenzia folytán a gázgyár leszállítja anynyira a gázárát, hogy a magán fogyasztók azt tartják meg, nem folynak ugyan be a koronák oly mérvben a város pénztárába, de nagyot nyernek véle a magán fogyasztók. Így is hasznos lesz.

Megszabadul továbbá a város a villamos-telep berendezésétől s a színház világítását olcsón kapja.

A mai állapot szerint ez talán nem jön számításba, de ne feledjük, hogy a jövőben aligha fog találni Nagyvárad városa olyan megfelelő sziniszagatót, aki a világítást is fizeti. Ez biztosan a város nyakába szakad.

Ha mindent tekintetbe veszünk, kitűnik, hogy az ajánlat elfogadása esetén alig fog nagyobb teher hárulni a városra a teljes világításért, mint amennyit most kidob a város a közvilágításra, a magán fogyasztók pedig tetemes összeget megtakarítanak.

A meghirdetett pályázat értelmében tegnap délelőtt bontotta fel az árlejtési köldött-ség a város közvilágítására beérkezett ajánlatokat, Komlóssy József elnöklete alatt.

A beérkezett ajánlatok egyrésze tisztán arra szól, ha a város házilag akarja kezelni a közvilágítást, — más pályázók mint vállalkozók hajlandók elfogadni a világítás szolgáltatását, míg egyes cégek kijelentik, hogy nem pályáznak de ha megbizta őket a város, hajlandók elkészíteni a világítási berendezést.

A házi-kezelést illetőleg a következő ajánlatok érkeztek be:

A Ganz és társa

cég, ajánlata szerint 478.000 koronáért berendezzi a pályázati hirdetéshez mellékelt térkép szerint az egész városban a villamos világítást; a központi teleppel, lámpákkal s az üzemiért 2 évig jótáll. Az üzem költség évenként 32.000 korona.

Azonban a telephez szükséges épületet külön emeltetné a város mintegy 90,00 korona költséggel.

A másik pályázó

az Egyesült villamossági részvénytársaság.

Ajánlata szerint Nagyvárad város villamvilágításának teljes felszerelését 507.000 koronáért hajlandó elkészíteni.

Vállalati ulon két cég hajlandó elkészíteni Nagyvárad város köz- és magán villamos világításának berendezését.

A bécsi

Gesellschaft für Electriche-Industrie

cég pályázatában a magánvilágítást hektowattontként 7 fillért, a közvilágítást 3 fillért számítaná. — Kikötései azonban nagyon súlyosak. Az első 20 évet kikötik kizárólagosan saját kezelésre. A megváltás tehát csak a 20 év eltelte után következhetne be; és pedig a következő feltételek mellett: 20—25 évig a becsáron felül 20% ráfizetéssel; 25—30 évig a becsáron felül 15% ráfizetéssel; 30—40 évig a becsáron felül 5% ráfizetéssel; 40—50 évig a becsáron; 50—55 évig a becsár 50%-án; 60 év múlva a becsár 25%-án. A becsárt 4% tőkésítéssel számítja.

A Magy. vasuti forgalmi r. t.,

a mely a nagyvárad villamos vasutat építi majdan, nem tesz figyelembe vehető ajánlatot, mert mindjárt azzal kezdi, hogy sajnálattal jelzi, miszerint Nagyváradon a gazdasági viszonyok nem alkalmasak arra, hogy a villamos világítási berendezést megcsinálhassák. Ezt csak az esetben volnának hajlandók eszközölni, ha az építési költség kamatait biztosítaná a város. Targyalásokat kívánnak. A budapesti

központi gép- és villamossági r. t.

nem adott ajánlatot, hanem beadványában kijelenti, hogy ajánlati tárgyalásokban nem vesz részt. Felvilágosítással azonban szívesen szolgál a városnak. Ezt aligha veszi Nagyvárad városa igénybe.

Biztosíték — ajánlat nélkül.

A berlini Deutsche Bank és a Westinghouse villamossági r. t. együttesen beküldöttek 50.000 korona óvadékot, azzal, hogy két ajánlatot nyújtanak be, azonban az ajánlatok nem érkeztek meg a városhoz.

Meglepetést keltett a bizottságtan

a Rimanóczy és Rendes ajánlata.

Id. Rimanóczy Kálmán, Rendes Vilmos és ifj. Rimanóczy Kálmán együttes ajánlatukban kijelentik, hogy teljesen felépítik, berendezik

Nagyvárad város villamos világítását, annyi és olyan utcái lámpákkal, amint az a pályázati feltételekben és a világítási térképen megjelölve van.

Huszonöt évig házilag kezelik, s a most berendezendő közvilágítást teljesen ingyen adják, ha az építés és berendezésért a város 25 évig évenként 60.000 koronát fizet. Az egész berendezést azonban már most saját tulajdonául telekkönyveztetetheti a város. Az üzemkezelést ők végzik egy városi szakközeg felügyelete és vezetése alatt, akinek évi járandóságát azonban ők megtérítik a városnak.

Ezen kívül a magánvilágításnál évenként minden egyes lámpa után 1 koronát fizetnek a városnak. — Kijelentik továbbá, hogy megfelelő árért átvesszik a várostól a vízvezetéki telepen levő villamos berendezést, mivel a színház világítása is az ő kezükbe menne s így erre a városnak szüksége nem lenne.

A magánvilágításnál egy hektowattot 7-5 fillérért szállítanának; de ha egy megrendelőnek évi fogyasztása eléri a 15.000 hektowattot, a 7-5 fillér árból 20%-ot engednek. Ha a város fejleszti a közvilágítást, az új berendezésnél a város részére szintén 23%-ot enged 7-5 fillérből. — A színház világításánál hektowattontként 4 fillért számítanak.

Az alánlattevők kijelentik, hogy ajánlatukat 9 hónapig fenntartják s az engedély kiadásától számított 9 hónap alatt az egész berendezést kiépítik.

Kérik a várost, hogy egyenlő ajánlat esetén részükre előnyt nyújtson s esetleges utóajánlatnál őket hallgassák meg.

A bizottság az ajánlatokat kiadta Hollós József műszaki tanácsos, kir. főmérnöknek, hogy szakszerűen bírálja felül s azokra véleményét mondjon.

TAJÉKOZTATO.

Április 1. Megyei közigazgatási ülés d. e. 10 órakor.
 Április 1. Orvosok szakülése d. u. 5 órakor.
 Április 2. A városi közegészségügyi bizottság ülése a városházán d. u. 5 órakor.
 Április 3. A jog- és pénzügyi szakbizottság ülése a városházán délután 3 órakor.
 Április 3. A Gazdasági egyelet tisztújító közgyűlése.
 Április 8. Nagyvárad első ált. munkás betegsegélyző egyelet közgyűlése a Zöldfában d. u. 3 órakor.
 Április 14. A Szigligeti-Társaság közgyűlése d. e. 11 órakor a városházán.

s aránylag jól fogadott. A doktornak, akit még mindig festő gyanánt ismert, egy sor gyönyörű színes lapot mutogatott. Egy darabig kinlődtünk vele, de hát el kellett kezdeni.

— Te Móricz; ugy hallom bosszankodol rám valamiért?

— Szót sem érdemel. Tudod, hogy ostoba szerelmes és gyorsan hevülő természetem van... Azóta beláttam, hogy nem volt igazságom. Bolondság volt az egész; már elmúlt. Igaz; adósod is vagyok. A »pillanatnyi zavar« vége van. Itt a pénzed; köszönöm. Értékpapirokat vettem és elszámoltam magamat egy kisé.

Nagyot néztem és tovább szőtttem a beszédet:

— Hát mikor indulunk Itáliába?

— A jövő héten, szerdán bizonyosan. Csak légy készen.

— Hm... Nem jó volna ha Trieszt felé mennénk, például Grácznak. Ott kipihenhetéd magad... nagyon izgatott vagy az utolsó időben, Móricz; jó lesz pihenni. Igazán jó lesz!

Móricz vállat vont s megint finoman és irónikusan mosolygott. A doktor egyet mozdult a székén és rám pillantott. Azt akarta jelenteni megint, hogy Móricz erősen »disszimulál«. Intettem a fejemmel, hogy látom és tovább folytattam:

— Grác mellett van egy pompás pihenő hely; orvosi intézet is jár vele. Gyönyörű, egészséges, árnyékos hely... tudod, akinek

az idegei meg vannak viselve... én is veled maradok, hiszen tudod már!

A Móricz nagy szemeket meresztett:

— Krafft-Ebinget gondolod...

— Igen, azt! Menjünk oda egy kicsit... pihenni.

Hosszasan és fürkészve nézett rám és egy darabig még gondolkodott. Egyszerre csak föluggrott és elkezdett borzasztóan kacagni.

Oh de micsoda kacagás is volt ez! Hosszas, görcsös és iszonyu. Azt hittem, elájul. Az orvos az oldalazebét tapogatta, hogy a morfiumfeskendő kéznél legyen... a Móricz pedig el kezdett kacagva hemperegni a divánon.

—... Ha ha ha, he he he... Tehát azt hiszitek, hogy meg vagyok bolondulva... most értem már azt a leskelődést... Maga pedig nem piktor ugy-e, hanem orvos... ha-ha-ha...

Petrengett nevetésben a divánon s mi rémülten vártuk a következményeket. Kedvem lett volna elsökní.

Mikor már kinevette és kiszuszogta magát, odaállott elém:

— Te tudod, hogy rendes életű ember voltam mindig. Csak annyit költöttem, amennyit lehetett.

— Tudom.

— És azt is tudod, hogy az életemet szép egyenletesre rendeztem be; hogy négy-

emeletes házat nem akartam építeni soha és hogy a szerencsét nem kényszerítettem...

— Igen; azt is tudom.

— Nos hát, ide nézzetek!

A Móricz idegesen rohant az íróasztalhoz. Megrettentünk s mindjárt azt gondoltuk, hogy onnan azonnal egy revolvert vesz elő és fejbe durrantja magát. Az orvos intett, hogy fogjam meg hamar. Utána ugrottam és megragadtam a karját. Bosszusan rántotta ki magát:

— Ugyan kérlek; meg vagytok bolondulva?

No hát nézd!

Szép csöndesen nyitotta ki az asztalfiókot s egy egész kazal papirost vetett elém.

— Hát tudod mi ez?

— Értékpapírosok, látom.

— Nem jól látod. Ez egy 200.000 forintos főnyeremény. Épen ma egy hónapja, hogy kihúzták az egyik sorsjegyemet. Ez az. Hát azért néztek engem bolondnak... szerencsétlen kucsberek!

Megnémultunk és egymásra bámultunk a doktorral:

— Dehát miért nem montad meg azonnal?

— Hát kérdeztétek?... És azután nem montam én neked mindig, hogy szépen akarok élni... Megnyertem a főnyereményt, föl is vettem csöndben és el is akartam titkolni, nehogy többnek lássanak, mint ami vagyok és hizelegjenek, ceremóniázzanak. Szóval, békében akar-

A Nagyhét a templomokban.

— A szt. szertartások sorrendje. —

A most következő hét az egyház fontos időszaka: a Nagyhét. Krisztus kinszenvedése és halála emlékének szenteljük az egész hetet, de különösen az utolsó három napot, melyen a megváltás nagy munkájának és a kinszenvedésnek történetét tárja elének az egyház, míg eljutott Üdvözítőnk a Golgotháig, majd a dicső feltámadásig. Régi idők óta »nagy«-nak nevezték a fájdalomteljes, gyászos időszakot, különösen a három utolsó napját a hétnek. Innét van a »Nagycsütörtök«, »Nagypéntek« és »Nagyszombat« elnevezés ma is. Különösen mély értelműek, meghatók e napokon a gyászszertartások s odabilincselik a hívők lelkét a Kálvárián kinszenvedett Megváltóhoz.

A nagyvárad r. kath. templomokban a nagyheti szertartások a következő sorrendben mennek végbe:

A székesegyházban.

Virágvasárnapján, márcz 31-én délelőtt 9 órakor. Barkaszentelés alatt gregorian ének. Utánna körmenet. Passió. Mise alatt »Turbák« énekelteknek.

Nagyszerdán, ápril 3-án. D. u. 3 órakor énekes officium, lamentáció és »Miserere«, férfiak, melyet a papnövendékek énekkara ad elő.

Nagycsütörtökön, ápril 4-én. D. e. 9 órakor nagy mise, mely alatt krizmát és olajt szentel *Belopotoczky* Kálmán tábori püspök. Az énekrészek a következők:

Rheinberger: Missa a capella.
Leitner: Christus factus est.
» Dextera Domini.
Kersch: O salutaris hostia.
» Inter vestibulum.

A szertartás végén a bibornok illetve püspök megmossa 12 szegénynek a lábát. — D. u. 3 órakor lamentáció, zörgő vecsernye.

Nagypénteken, április 5-én. D. e. 9 órakor kezdődik az u. n. »csonka mise«. Passió, mint Virágvasárnapján. Az énekkar a következő darabokat adja elő:

Leitner: Passio-turba.
Duck: Popule meus. (Férfi kar.)
Vavrincez: Vexilla regis.
» Ecce quomodo moritur.
Dr. Szemethy: Tenebrae factae sunt.

tam maradni. Mindössze 8000 frt új évi jóvödelmem támadt s ezt úgy akartam elkölteni, amint más jóra való ember szokta, de látom, hogy még ezt sem lehet. . . a bolondok házába vinnétek, ha tovább titkolnám.

Most rajtam volt a sor, hogy nevessek. Minden meg volt magyarázva és egészen tisztán állott egyszerre az egész kérdés. . .

Persze óriási öröm dühöngött aznap a Mórizeknál, még inkább pedig abban a vendéglőben, ahol színház után a főnyereményt pezsgőspalaczkok közt megünnepeltük s nagyokat kacagtuk a világ óriási bolondságai fölött.

A kitűnő elmeorvos is ott volt s amikor Móríc a legfölségesebb toasztban tört ki, csöndesen odahajlott hozzám:

— Pedig mondom önnek, hogy mégis disszimulál. . .

Nevetve válaszoltam neki:

— Ugy-e, a főnyeremény disszimulálja; mi?

Perlgrund ur pedig, akit külön odahozatunk a nagy murira, egy álló óráig nem tudott magához térni a főnyeremény szelétől. Mikor magához jött, azonnal dicsekedni is kezdett:

— Mondtam én mindig, hogy a Herr von Kaszás egy kitűnő és nagyon becsületes ember!

A Móríc hozzám hajolt és feléje bökött a hüvelykujjával:

— Hallod? Már kezdődik! . .

A szent beszédet *Halász* Gyula szem. lelkiigazgató mondja. — D. u. 3 órakor lamentáció. Este 7 órakor szentségbetétel, mely alatt a növendékpapok énekkara a »Popule meus«-t énekl.

Nagyszombaton, ápril 6-án. Reggel 7 órakor tűz-, husvéti gyertya és keresztviz szentelés, 9 órakor nagy mise. Délután 6 órakor a feltámadási szent szertartást a bibornok Ó Eminenciája végzi, mely alatt az énekkar a következőket adja elő:

Zsaskovszky: Exsurge!
» Et adhuc tecum sum.
» Te Deum.
Pembauer: Regina coeli.
Belezag: Tantum ergo.

Husvét vasárnapján, ápril 7-én. D. e. 9 órakor ünnepélyes nagymise, melyet Ó Eminenciája pontifikál. Az evangéliumkor az egyházmegye kiváló szónoka: *Falotay* László kanonok tart ünnepi szent beszédet. — A mise alatt az ének- és zenekar a következő műveket adja elő:

Kersch: Ecce sacerdos . . .
Zeller: Missa solemnis.
Zangl: Haec dies.
Pihert: Regina coeli.

Várad-Velencsén.

Virágvasárnap az ájtatosság reggel 9 órakor veszi kezdetét barkaszenteléssel. Utánna szent-mise, mely alatt a passió énekelteknek.

Nagyszerdán, délután 3 órakor lamentatio.

Nagycsütörtökön, reggel 9 órakor szent mise, délután 3 órakor lamentatio.

Nagypénteken, reggel 9 órakor veszi kezdetét az ájtatosság passióval és az Urkoporsóban a legmélt. Oltáriszentség kitétele után szent beszéd, melyet *Gabriely* Lajos plebános tart.

Nagyszombaton, reggel 7 órakor szentségkitétel, utána tűz, husvétgyertya- és keresztvizeszentelés. Ezt követi 9 órakor énekes szent mise. Este 6 órakor feltámadás.

Husvét vasárnapján, reggel 7 órakor csendes mise s *Gabriely* Lajos plebános predikál. D. u. 3 órakor vecsernye.

Husvét hétfőn, 10 órakor énekes szent mise, délután 3 órakor vecsernye.

Az Orsolya-zárda templomában.

Virágvasárnap reggel 1/8 órakor barkaszentelés, utána szent mise. 4 órakor litánia áldással.

Nagyhétfő: Reggel 1/8 órakor sz. mise.

Nagykedd: Reggel 1/8 órakor sz. mise.

Nagyszerda: Reggel 1/8 órakor sz. mise.

Nagycsütörtök: 1/2 órakor sz. mise és áldozás melynek végeztével a legméltóságosabb Oltáriszentség a templomból kivetetik; utána oltárfosztás.

Nagypéntek: a sz. szertartások 7 órakor kezdődnek, minek végeztével az Oltáriszentség a sz.-sirba tétetik nyilvános imádásra. Este 1/2 órakor szentségbetétel.

Nagyszombat: Reggel 6 órakor a szentség kitételik a sz. sirba, mely után kezdetét veszi a tűz szentelés, husvéti gyertya megáldás és a profeciák. 9 órakor sz. mise. Este 1/2 órakor feltámadási szertartás.

Husvét vasárnap: Reggel 1/8 órakor csendes sz. mise, 10 órakor ünnepélyes sz. mise, délután 4 órakor litánia áldással.

Husvét hétfő: Reggel 1/8 órakor énekes sz. mise. Délután 4 órakor litánia áldással.

A v.-olaszi-i plebániái templomban.

Virágvasárnap 7 órakor csendes mise, 9 órakor barkaszentelés, körmenet, utána ünnepélyes mise, mely alatt »Urunk kinszenvedésének története« magyarul énekl a kántor, néptanítók és műkedvelőkből alakult énekkar, fél 12-kor csendes mise, délután litánia.

Nagyszerdán d. u. 3 órakor »Jeremiás siralmai«.

Nagycsütörtökön d. e. 9 órakor nagymise, d. u. 3 órakor »Jeremiás siralmai«.

Nagypénteken d. e. 9 órakor »előszentelt mise«, alatta »Urunk kinszenvedésének törté-

nete« magyarul, utána szent beszéd, tartja *Dencs* János cz. kanonok. D. u. 3 órakor, ha az idő kedvező lesz, körmenet vezetetik a Kálváriára, hol is szent beszédet tart *Serly* Viktor s. lelkész. Kedvezőtlen idő esetén a processió elmarad és a sz. beszéd a templomban tartatik meg, utána »Jeremiás siralmai«.

Nagyszombaton reggel fél 7 órakor tűz, husvéti gyertya és keresztvizeszentelés, azután nagy mise. Este fél 8 órakor feltámadási körmenet, tartja segédlettel *Dencs* János esperes.

Husvét vasárnapján 7 órakor csendes, 9 órakor énekes, fél 12 órakor csendes misék mondatnak. D. u. 3 órakor ünnepélyes vecsernye.

Husvét hétfőjén 7 órakor csendes, 9 órakor ünnepélyes sz. mise, ezután sz. beszédet tart: *Kovács* József s. lelkész, fél 12 órakor csendes mise, d. u. 3 órakor vecsernye.

Várad-Ujvároson.

Virágvasárnap d. e. 9 órakor a sz. mise előtt barkaszentelés. Körmenet után nagy, énekes szt. mise, az evangélium előtti megkezdődik az ugynevezett passio-éneklés, — előadja: a kir. katolikus tanítóképző énekkara.

Nagyszerdán d. u. 3 órakor kezdetét veszi a Jeremiás próféta siralmainak éneklése (lamentatio) előadja szintén a kir. kath. tanítóképző énekkara.

Nagycsütörtökön d. e. 9 órakor énekes szent mise, utána oltár fosztás, d. u. 3 órakor Jeremiás próféta siralmainak éneklése.

Nagypénteken d. e. 9 órakor lesz az u. n. »előszentelt« mise, alatta énekelteknek a passio. Kezdetét fogja venni a kereszt-csókolás a szt. sirban. Szt. mise után *Krisztik* János káplán predikál. D. u. 3 órakor ismét Jeremiás próféta siralmainak éneklése. Este 7 órakor szentség bevétel.

Nagyszombaton reggel 7 órakor szentség kitétel a szt. sirba. 8 órakor tűz, gyertya és keresztvizeszentelés. 9 órakor nagy énekes szt. mise. Este 7 órakor ünnepélyes feltámadási körmenet.

Husvét vasárnapján reggel 9 órakor dr. *Vucskics* Gyula plebános szent beszédet mond s utána ünnepélyes szent mise. Délután vecsernye.

Husvét hétfőn reggel 9 órakor *Krisztik* János káplán, utána szent mise s délután litánia.

A nagyvárad r. kath. tanítóképző énekkara az idén is úgy mint az előző években két részre osztva énekl *Jézus Krisztus kinszenvedésének történetét*. Az egyik rész az újvárosi, a másik rész a katonavárosi plebániái templomban. Újvároson a szerepek a következőképpen lettek felosztva: *Krisztus: Kalmár Illés* ujj. kántor. *Evangélista: Padala Árpád* III. é. Péter, Pilátus, Főpap, Helytartó, Szolgálók: *Kriezer János* III. é. Judás: *Releg János* II. é. Katonavároson. *Krisztus: Müller Gyula* III. éves. *Evangélista: Holtzer Béla* III. é. Péter, Judás: *Zachariás Jenő* III. é. Pilátus, Főpap, Szolgáló: *Csabai József* III. é.

A többi templomokban Nagyszombaton a következő időben megy végbe a feltámadási ünnepély:

a premontrei rend templomában délután 3 órakor,

az irgalmas rend templomában délután 4 órakor.

a kapuczinus rend templomában délután 6 órakor.

UJDONSAGOK.

A mi hetünk.

A heti krónikás boldogító jóléréssel mondatom, hogy ez a hét a miénk volt. A miénk, kik sötétségben, elmaradottságban, utjába állva minden haladásnak tengődünk ebben a szép és szebb jövőre hivatott országban... és láttuk az eszme diadalát, a keresztény haladás felemelő lépését, az igazi, őszintén erény általános esodálát.

Lehetetlen ilyenkor örömmünk magunkba fojtani. Hisz örömmünk boldoggá tesz, a boldogság pedig olyan mint egy nagy bankó, felaprózzuk, hadd jusson másnak is belőle.

Tanulságok.

Mult vasárnap fejezte be a »Kath. Kör« első bűnti felolvasásainak ciklusát. Műsorát a felolvasók, zene és ének terén csodált művészek tették magas színvonalon állóvá és állottak ezáltal a *katholikus szellem* szolgálatába, mely szellem hatása mindig abban a diszes és előkelő közönségben nyilvánult, mely színültig töltötte be a kör termeit.

Ott láttam a szép és nemes iránt fogékony hölgyközönségen kívül városunk keresztény notabilitásainak diszes zömét, a »haza jövője« néven emlegetett arany ifjúság tekintélyes csapatát és láttam a papi öltöny mellett szép összhangban a tisztek aranyozott és az önkéntesek egyszerű egyenruháját.

Fiatal vagyok; de emlékszem még arra az időre, hogy olyan összejövetelet, mely nyíltan ily katolikus színezetű legyen, még elképzelni is merész álom volt. Azt hiszem nem is oly rég volt!

Most pedig látom, hogy mily általános érdeklődés vonzza a közönséget arra a helyre, hol lelkük a magasztos eszmék hatása alatt lenyűgözi a földi érzelmeket és felrepül egy tisztább, szent légkörbe, a honnan megnemesülve tér vissza; ebben az idő jelét, a társadalom keresztény tisztulásának sikeres kezdetét, sőt a kezdetnél is már többet látok. Mert lehetetlen, hogy a hallott és érdeklődéssel kísért gondolatok hatástalanul maradjanak.

Nemes hivatást végez a »Kath. Kör« ha az érdeklődés felkeltésével igyekszik a keresztény eszmék boldogító hatását a társadalomba oltani. Haladjon csak tovább ez uton, mert »az eszmék épp úgy nem haladhatnak visszafelé, valamint a folyamatok sem fordulhatnak medrükben vissza.«

Ujabb márcziusi ifjak.

Ki ne emlékeznék vissza az 1848-iki dicső napokra? és kinek ne jutna eszébe az egyetemi ifjúság, mely oly tevékeny szerepet játszott ebben a szép mozgalomban? El voltunk nyomva, szabadságunktól megfosztva! És az ifjak a szent lelkesedés hatása alatt nem törődve semmivel, magasztos erőszakkal hozták létre a nemzet jólétét, az éltető szabadságot.

Sok idő eltelt azóta. Szabadságunk — nem bánom akárhogy veszik e szót — meg lenne. Használjuk is sokféle képen. Vannak egyesek, kik úgy használják, hogy mindent a mi a keresztény, különösen a kath. jelzővel függ össze, üldözni, elnyomni, bántani... szabad.

Ilyen üldözött, elnyomott és bántott jelvény volt a megváltás fája, a kereszt. Kízték még arról a helyről is, a mely e jelvény dicsőségére és ápolására épült: az egyetemről.

Most idézzük újra emlékkünkbe, hisz napi-

rendről még le sem került és adja Isten, hogy ne is kerüljön, az újabb márcziusi ifjakat, kik a szent lelkesedés hatása alatt nem törődve semmivel, magasztos erőszakkal állították vissza a szent jelvényt, az őt megillető helyre.

És megkezdődik a szép tények felemelő összessége. Az a vértanuknál tapasztalt öszszetartás, az egész jövőt semmibe sem vevő igazaiért küzdő tudat, az ország minden részéből érkező üdvözlő és irónak együttérző irata, nem arra a föltevésre kell gondolnunk, hogy a társadalom nyomorát, boldogtalanságát újra e szent jelben véli feltalálni és követeli, hadd árássa fényét azokban a termekben, hol oktatást, alapot nyer az az ifjúság, mely a jövő társadalmát fogja képezni.

Az ifjak megértették a kor intő szavát, sikra szálltak és *győzni fognak*. Mert e szent harcznak elébb-utóbb győzelemmel kell végződnie. Merítsenek lelkesedést Montalambert eme mondásából:

»Azok ellen, kik az egyházat káromolják, kik lánczra akarják verni, az egyháznak 19 század óta biztosítva van megtorlása és győzelme. — Megtorlása abban áll, hogy az egyház imádkozik értök, győzelme, *hogy mindig túléli őket*.«

Rakovszky István.

E közbecstülésnek örvendő nevet írva, lehetetlen rögtön nem politikára gondolni. És én mégsem arra gondolok, hanem az emberre, aki őszintén, bátor és tiszta jellemű. És úgy képelem, hogy e dicső jelzők összege mint egy példánykép, mint egy típus található meg abban az emberben, kit Rakovszky Istvánnak hívnak.

Nemrégiben írta egyik fővárosi liberális újság, hogy nagy kár Rakovszkyért, mert *néppárti!* Hogy tudná ő akkor tehetségét érvényesíteni!

Én azt hiszem, hogy akkor nem tudná. Hol? Bankokban, viczinálisokban, gyárakban? Hiszen tevékeny ember, de tevékenysége közgazdaságilag még nincs kifejlődve. Ne is legyen!

*

Nem is tudtam e heti krónikába sehohol a szokásos megjegyzésekből és gunyos észrevételekből valamit beszöni. Ezek nélkül pedig nem is lehet krónikát írni.

Lám mégis lehet!

Mert minden attól függ, mi történt, mi adta elő magát.

Oh bárcsak itt lenne már az az idő, mikor mint most is, csak a tényeket kellene boldogan konstatálnom anélkül, hogy megjegyzéseket és gunyos észrevételeket fűznék közbe.

(He.)

* **Hosanna! Hosanna!** Ez az üdvözö hangzik végig ma a civilizált keresztényvilág templomainak boltívei alatt, mintegy visszhangja a jeruzsálemi nép kiáltásainak, mikor az Üdvözítő betért falai közé. — A Virágvasárnap megörökíti azt a szép jelenetét, mikor Krisztus Jeruzsálembé vonult s a nép galyakkal, palma agakkal terítette útját, mert nékie mindenektől »dicsőség«. A templomokban barkát szentelnek ennek a fenséges jelenetnek az emlékére.

* **Közigazgatási ülés.** Biharvármegye közgazgatási bizottsága hétfőn, április hó 1-én délelőtt 10 órakor rendes havi ülését tartja a megyei székházban.

* **Hymen.** Müller Adám nyugalmazott főmérnök bájos leányát *Evelint* eljegyezte *Balassa* Ferencz bábolnai gazdatiszt.

* **Sikeres vizsga.** Krüger Aladár, lapunk szorgalmas belmunkatársa, tegnap tette le Kolozsváron kitüntetéssel a második jogtudományi szigorlatot.

* **Az önkéntes iskola feloszlása.** A napokban zárul be a nagyváradi önkéntes iskola s még husvét előtt beosztják a századokhoz az önkénteseket s nagy része, valószínűleg mint *káplár* veszi ki a husvét szabadságát. A 39-ik ezred önkéntesei, a második félévi szolgálatot *Debreczenben* fogják teljesíteni.

* **Lelki gyakorlatok.** A husvét előtti hetet nagyhétnek nevezi népünk, mert nagygyá tette minden egyes napját a szeretet egy-egy emléke, melyek e napokhoz fűződnek. Természetesen minden művelt lelkű katolikus igyekszik lelkét a nagy napok benyomásaira fogékonytá tenni, hogy szenvedő Krisztusával együtt érezzen, lélekben összeforrjon. A szemináriumban e célból külön szentgyakorlatokat tartanak évenként a növendék papság részére, melyen azonban a bibornokon kezdve az összes váradi papság részt szokott venni. Az idén *P. Hölz* Gyula kalocsai Jézus-társasági atya fogja vezetni a lelkigyakorlatokat.

* **A bibornok kegyadománya.** Dr. Schlauch Lőrincz biboros püspök havi kegyadománya 600 korona április 1-én délután 2 órakor fog kiosztatni a koldusápoló intézetben. Özv. *Grunwald* Henrikné, alelnök.

* **Uj címzetes püspök.** Ő Felsőge *Csádvolszky* József telkii címzetes apát és váci székes káptalani kanonokot ozerói címzetes püspökké nevezte ki. A királyi kézirat, melyet a hivatalos lap tegnapi száma közöl, a következőképpen hangzik:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére *Csádvolszky* József telkii címzetes apát és váci székes káptalani kanonokot ozerói címzetes püspökké kinevezem.

Kelt Bécsben, 1901. évi márczius hó 22-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Wlassics Gyula s. k.

* **Villamvilágítás a nagyváradi pályaudvaron.** A nagyobb pályaudvarok világításánál a villamvilágítás oly czélszerűnek és megfelelőnek mutatkozik, hogy annak alkalmazását már nélkülözhetetlen szükségesnek tartják. *Hegedüs* Sándor miniszter ennek folytán elrendelte, hogy egyelőre a budapesti pályaudvarok, majd a többi nagyobb városok pályaudvarai is villammal világíttassanak. A tervbe bevették *Nagyváradot* is. A pályaudvarok számára való villamos áram szolgáltatásával a Magyar villamossági részvénytársulatot bízták meg.

* **A szegényügy rendezése.** Nagyvárad város jogügyi, pénzügyi és gazdasági bizottsági szerdán, április hó 3-án délután a városházán együttes ülést tartanak, amelyen a szegényügy rendezéséről alkotott szabályrendelet is tárgyalásra kerül. Ezenkívül megvitatták még dr. Dési Géza thb. tag indítványát, valamint Erber Imre és társainak kérvényét a helybeli kereskedőktől beszedendő helypénz illeték eltörlése tárgyában.

* **Képviselők az esküdtek előtt.** A képviselőház tudvalevőleg megadta a szegedi főügyésznek a meghatalmazást, hogy a szegedi *Közvélemény* című napilap ellen a sajtópört nyilvános rágalmozás és becsületsértés miatt megindítsa. Az inkrimánált cikkért *Rostkovicz* lapszerkesztő vállalta el a felelősséget, aki a főtárgyalásra tanukul kéri beidéztetni *Szell* Kálmán miniszterelnököt, *Gulner* Gyula belügyi államtitkárt, *Apponyi* Albert gróf, *Horánszky* Nándor, *Szilágyi* Dezső *Psik* Lajos, *Kossuth* Ferencz, *Jusht* Gyula, *Rátkay* László, *Polczner* Jenő, *Polónyi* Géza, *Ugron* Gábor, *Bartha* Miklós, *Holló* Lajos, *Rakovszky* István, *Major* Ferencz, *Visontai* Soma, *Endrey* Gyula és

Pickler Győző országgyűlési képviselőket, akikkel bizonyítani akarja, hogy a »közgazdasági tevékenység« leple alatt sok képviselő valóságosan politikai üzérkedést folytatott és pedig oly telhetetlen mértékben, hogy a parlament tisztaságát csakis az összeférhetetlenségi törvény szigorításával lehetett megővni. Ha a törvénysek elrendeli a nevezett politikai tanúk kihallgatását, igen érdekes tárgyalásra lehet kilátásuk a szegedieknek.

* **A hétről. Büszkeség.** *Báró:* Mennyibe kerül a ruha?

Szabó: Ötven forint (reménykedve) de ha mindjárt ki tetszik fizetni, akkor negyven.

Báró: (büszkén) Azt hiszi nálam határoz az a rongyos tíz forint? *Adós maradok.*

* **Házasságkötvetilőnél.** *Ur:* Kérem annak a hölgynek, akit nekem bemutatott műfogai vannak, műhája van, talán még a formái is műformák. Nekem bizony ilyen feleség nem kell.

Közvetítő: Kérem, én azt hallottam uraságodról, hogy nagy műbarát.

* **Biztos jel.** *Lewy:* Te Schwartz! Van-e itt nállatok egy jó ügyvéd?

Schwartz: Na nál Ha nem volna, én már rég esődben volnék.

* **A Reichsrath föl fogja emelni a kvótánkat.** Es még mondja valaki, hogy a Reichsrathban nem történnek fölemelő jelenetek.

(Kakas Márton).

* **Az ötkoronás új neve.** A numizmatika szép tudomány, de nem mindenki foglalkozhat vele, mert tanulmányi anyaga a legdrágább jószág: a pénz. Minden újabb pénznem újabb fejezetet jelent a numizmatika tudományában is. Ilyen új fejezetet foglalt le a maga számára az ötkoronás. Ez a kedvesen csengő nagy pénzdarab szintén követte társai példáját s tisztességes neve mellé becézgető nevet vett föl. A numizmatikusok egy minapi magán értekezletén hangzott el a rövid, de velős indítvány:

— Nevezzük el az új ötkoronást — *Nagybecskerek*-nek.

Általános megdöbbenés.

— Miért? — hangzott mindenfelől.

— Azért, mert — *nagy, becses és kerek*, egyszóval: *Nagybecskerek*.

Az indítványt egyhanguan elfogadták.

* **Halálozások.** A Toperczer és Draveczky-családokat, mint részvétellel értesülünk, fájdalmas gyász érte. A család legidősebb tagja, a köztisztviselőben állott úv. *Toperczer Ödön*, tegnapelőtt 90 éves korában Kőbölkuton elhunyt. Temetése holnap a délelőtt lesz a nagyvárad-i pályaháznál. A család által kiadott gyászjelentés a következő:

Toperczer Eugenia és férje Draveczky Ede, gyermekek Ede; Néhai Toperczer Mária férjhezett Lestyán Adorjáné, gyermekei: Ödön Endre és Irma férje dr. Técsy József gyermekek Imácska és Józsi; Toperczer Kálmán neje Sunay Apollónia; dr. Toperczer Sándor neje Sántha Anna szomorú szívvel jeleltik a feledhetetlen jó épes anya, anyós, nagynégy dédanya és nagynénjök sáros-oroszi és ugornyai Toperczer Charlotte, néhai Toperczer Ödön, kir. tanácsos és kir. táblai tanács elnök özvegyének élete 90 ik évében március hó 29-én reggeli 7 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványait hó 31-én fognak Ér-Kőbölkuton beszenteltetni, a nagyvárad-i pályaháztól április 1-én d. e. 1/2 10 órakor az olasz-i plebánia-templomban tartandó gyászmise után a nagyvárad-i olasz-i temetőbe örök nyugalomra tételni. Ér Kőbölkut, 1901. március 29. Az örök világosság fényeskedjek neki! — *Csürködy Péterné* szül. Kis Juliána f. évi március 29-én este 9 órakor életének 75-ik évében elhunyt. Temetése e hó 31-én d. u. 5 órakor fog a Keskeny-utca 506. sz. házból az olasz-i sírkertben örök nyugalomra helyezettetni. Az örök világosság fényeskedjek neki!

EGYESÜLETEK

A régész-egylet gyűlése.

A biharmegyei és nagyvárad-i régészeti és történelmi egylet választmánya f. hó 29-én pénteken d. u. 5 órakor gyűlést tartott a vármegeyház dísztermében. Jelen voltak elnöklő főispánon, dr. Beöthy Lászlón kívül Bozóky Alajos, dr. Karácsonyi János, Vidovich György, Középpessy Gyula és dr. Némethy Gyula választmányi tagok. Az elnök mindenekelőtt a megboldogult Cséplő Péter haláláról emlékezett meg érdemeinek méltatását a közgyűlésre halasztva. Majd megemlékezett a Gazdasági és Iparbank bőkezűségéről, honnan 1901-re is 40 koronányi segélyben részesült egyletünk. A gyűlés helyesléssel és köszönettel vette tudomásul hogy dr. Karácsonyi jelentése a bihari ásatásokról az Archeológiai Értesítőben immár napvilágot látott. A beteg pénztáros helyett ezután a titkár, dr. Némethy Gyula betérjesztette az egylet számadását 1900. május 1-től, 1900. decz. végéig, melyet dr. Bozóky és Géczy Lajos vál. tagok vizsgáltak át s mely még mindig nagy tagdíjhátralékokat tüntet föl. Középpessy Gyula h. ór viszont saját jelentését olvasta föl eredményes köbölküti ásatásairól, a kiadatott tárgyak egy részének bemutatása mellett. Ezután a beérkezett ajándékok felsorolása következett. Horváth Boldizsár köbölküti birtokos számos praehistoricus tárgyat, Sáfrán Mihály Körösszegei Árpád-kori kengyel-vasakat továbbá serpenyős puskacsövet, ágyugolyókat, Emmer Józsefné diszpozarat, erdélyi cseréptárgyakat, Kópis József régi pénzeket, Pallovich Józsefné egy régi olajfestményt, Hegedüs Zoltán egy kis ezüst feszületet, Belezny Antal két Árpád-kori pénzdarabot s egy lengyel érmet, Katona György egy Anoplotherium-fogat, Popper József régi rézmetszeteket, Badzey György lengyel érmekeket, Lichtmann Margit görögérmekeket, Márta Károly egy régi fali órát, Csapó Dezső bronz-, ezüst-, üveg- és alabástromból készült régi tárgyakat ajándékoztak az egylet muzeumának. Végül a gyűlés elhatározta, hogy a muzeumot ez évben is husvét vasárnapján nyitja meg.

Betegsegélyző egyleti közgyűlés. A »Nagyvárad-i első általános munkás betegsegélyző egylet« folyó évi április hó 8-án, husvét másod napján d. u. 3 órakor a Zöldfa-szálloda nagytermében rendez évi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: I. A múlt évi zárszámadás kimutatása, felmentése a tisztviselői karnak. II. Tisztviselők megválasztása és pedig: elnök, elnökhelyettes, 24 választmányi tag, 5 felügyelő bizottsági tag és két jegyzőkönyv hitelesítő. III. Indítványok, melyek a gyűlést megelőző 8 nappal előbb írásban be lettek adva a választmányoknak. Főlkéretnek az egylet tagjai, miszerint rendbehozott tagsági könyvekkel a fent nevezett napon és helyen minél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek, annyival is inkább, mert ha a tagok kellő számmal meg nem jelennének, úgy a gyűlés azon napon megtartható nem lesz, de a reá következő vasárnap a tagok bármily csekély számmal legyenek is jelen, a gyűlést megtartatik. Nagyvárad, 1901. márcz. hó 30-án. A választmány.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap:) d. u. Nebántsvirág.
) este: Aranykakas. (A régi társulat búcsufülpépe.)

A Szigligeti-Színházban a nagyheti vakáció után Husvét vasárnapján kezdik meg az újabb előadások sorát. Az első előadáson, április 7-én *Szekely Irént*, április 8-án *Amon Margitot* látja viszont a közönség a színpadon. *Szekely Irén* a Czigánybáró Saffi szerepében, *Amon Margit* pedig az Ingenélokben lép föl először. *Pataky Béla* Sudermann drámájának, a Pillangócsatának főszerepében mutatkozik be. Husvét után kerül bemutatásra az Ocskay brigadéros, *Cyrano de Bergerac*, *A bolond*, *Tékozló apa*, ezenkívül felelevenítik a *Kék asszonyt*, a *Boszorkányvart*, *Lilit*, *Madarászt*, *Szegény Jonathánt*, *Ripp van Winklet*, *Gasparonet* s a *Gascognei nemes*.

A mai előadások. Az egyhetes szünet előtt ma, vasárnap lesz az utolsó előadás a színházban. Délután fél helyárok mellett *Hewé* gyönyörű operettjét a Nebántsvirágot adják női főszerepében *Lányi Edittel* s az énekes személyzet elsőrendű tagjaival. Este *Blumenthal* és *Kalderburg* nagy sikerrel színrehozott énekes vígjátéka, az *Arany kakas* kerül előadásra. A darab főszerepeiben utoljára lép föl színpadunkon *B. Csik Irén*, *Balla Kálmán* és *Szilágyi Dezső*.

Színészek hangversenye. Általános érdeklődés mutatkozik a szintársulat néhány tagja által husvét másodnapján rendezendő hangverseny iránt. Már eddig is igen sok jegy elkelt. Jegyek előre válthatók a *Lukács* tőzsdéjében. Mint értesülünk, a hangversenyt *Nagyszalontán* és *Margittán* fogják megismételni.

A karszemélyzet jutalomjátéka. A nagyvárad-i szintársulat derék kardalnokainak hétfőn este lesz a jutalomjátéka, mely alkalommal *Rip-Rip* kerül színre. Ez alkalommal a debreczeni szintársulat kitűnő művésznője, *Sz. Kállay Lujza* is fellép, kiben már egy ízben gyönyörködött a várad-i közönség. Azt hisszük telt ház lesz ez alkalommal, mit meg is érdemelnek azok a derék tagok, kik nagyon sok kellemes szórakozást szereztek aközönségnek s kik valóban nem a nemzet napszámosai, hanem a nemzet legmostohább fiai.

REGÉNY-CSARNOK.

Sibilla.

Irta: Adalbert Károly.

Némethől fordította: Lubinszky Anna.

61.

— Jöjj le hozzánk! Kerüld a veszélyt! Vess véget szenvedésednek.

— Nem akarok aludni, annélkül, hogy éltem volna, felelte akkor.

Mit akkor csak sejtett, napról napra, évről évre biztosabban érzé. Mindnyáján az életnek születtünk. Végtelen sok képesség nyugszik bennünk az életet befogadni, élvezni. Ha örökre alszanak, haladjunk utunkon nem törődve vele, nem ismerve a mit nélkülözünk, de ha eszmélni kezdünk, sejtelem vagy inspiratio az elérhetetlen képeket csillogtatja akkor a kényszerült lemondás, keserű harc, mély fájdalom.

Sibilla belsőleg ujjongott, hogy ettől megszabadult.

Mit máma látott, hallott, élet-szellemét hatalmasan érinté.

Valójának minden részében érzé azt. Félig fájdalom, félig boldogság volt.

Mérlegelte jelenlegi életének tartalmát. Mint a csillogó vízsepp futott át kezén.

Állása a társaságban, mint ünnepe, csodált nemes kisasszony, mely szerep játszására Unica akarata kényszeríté, mi volt más mint a grófné egy szeszélye? S életének czéjja? — Unica játékszerül szolgálni, czéltalanul élni.

Minden fél vagy üres volt, semmi a szomszúságra, melyet érezett.

Az éppen eladott szomorujáték utolsó jelenete, melyben Phädra megöli magát, borzasztó hatásával, teljes valójában állt előtte.

— Mi lesz a másik játéknak, az életnek vége? Halál? — hűtlenül Joachimhoz. Megszünni lenni? Annélkül, hogy Istent megtaláljam?

Az éjjeli szellő aromatikusan illatot hozott. A hullámok csendesen ringatták a csólnakot. Távolból harmonikus dal hangzott, melynek melodiáját ismeri, s szeretné énekelni.

Nem, nem neki való a dallam. Fenn a légből oly magasan, hogy senki sem vette észre, hallá a földet rázó orkán zugását. Ő az! Habár még nem érinté szárnya, sejtí a borzasztó szenvedések harcát.

Kimondhatatlan félelmet érezett. Minden mi szép, nagy, csodálatos eltűnt.

— Oh! Joachim! gyűrűm és szerelmed! Hová meneküljek nélküled! — — —

— Csodálatos leány gondolá Cynár, ki nem szűnt meg figyelni rá, annélkül, hogy Unicával párbeszédét megszakítaná.

— Hányszor látom mindég más, mégis ugyan az ünneplés teremben, emberek közt, az élet, szikrázó szépség, az elkényeztetett, megszokva a hódolat, szerencse, gazdagság teljes mértékét; az Istenek kedvence, kik bölcsőjétől fogva örködték felette. Otthon az egyszerű, majdnem alázatos gyermek, a megtesztült báj, költészet s most, hol legkevesebb várjuk, az árny és fény e változása. A lángoló lelkesülés, a tekintet melyet Niobétól vagy egy mater dolorosától lopott. Ez arczjáték melyet senkitől sem kölcsönzött, mely sajátja, minden pillanatban újabb rejtély. Szóval egyéniség, melyet sem festő ecsetje, sem költő tolla nem teremtett soha.

— Legszebb teljeségben, lelkesítve állsz előttem, a költő előtt, kinek szeméi nyitva vannak, hogy költészet alakjában a jelen és jövő kornak bemutasson!

A kikötőnél elváltak, Cynár részéről azon igérettel, hogy mielőbb visszajön.

Oktalan állatnak kellene lenni, ki ilyen órák után aludni vágyik, fordult Unica Sibillához midőn a Fiorettára megérkezve Hanna a salokkal, felöltökökkel távozott.

— Menj gyermek hozzá hegedű s játsz egy pár variációt a hallottakból.

Sibilla parancs szerint cselekedett. Oly hangulatban volt, hogy érzelmeit a hegedű által tolmácsolja. Majd lágyan, fájdalmasan, majd vidáman örvendve, azután vadul, viharosan kergették egymást a hangok, míg végre megtörve megszűntek, ellentmondó accordokban.

— Mit jelentsen ez? kérdé Unica.

Sibilla eltevé hegedűjét, Unica lábához ült.

— Egy kérdés, melyet megoldani az én kedves, drága grófnóm segíteni fog.

— Mindég és mindég grófné, mondá Unica. Tudom ez szájadból nem jelent jót. Nem akarsz barátnóm, testvérem lenni. Nem szeretsz engem.

— Szeretett Unicám tudja, hogy nem vagyok ezen a világon senkinek oly hű szolgája, mondá Sibilla, ki a bizalmas tegezést nem tudta megszokni. De éppen nagy jósa az, mely félre értésre nyújt okot. Másnak tartanak, mint ki vagyok: szerepet játszom, mely kizoz és nyom.

— Esztelenség, gyermek, szeszély! szólt közbe Unica. Nem szerep, mit játszol, ha képzeleted nem teszi azzá. Állásodba beleillesz mint gyűszű tartójába. Te valóban barátnóm vagy mint legközelebbi rokonomat tekintettek életemben és halálom után is.

(Folyt. köv.)

TANUGY.

Tankötelesek összeírása.

A jövő 1901—1902. iskolai évre a 3-tól 5 éves óvó s 6-tól 15 éves tankötelesek összeírását a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur elrendelvé, annak végzésével a rendőrfőkapitányi hivatal a tanítókat bizta meg. A megalakult összeíró bizottság nevében értesítjük a lakosokat, hogy az összeírás folyó évi április 1-én veszi kezdetét, to-

vábbá felhívjuk, hogy a házuknál megjelenő összeírókat bizalommal fogadják, a kívánt kérdésekre őszintén feleljenek s gyermekeiket, gyámoltjaikat, a 15 évet be nem töltött tanonczaikat, szolgálóikat, szóval 3—15 évig bármely viszonyból fogva náluk levő fiukat és lányokat saját érdekükben el ne titkolják, mert az összeírásnak nincs más célja, mint meggyőződést szerezni, hogy jelen idő szerint hány tanköteles növendék van városunkban.

Kelt Nagyváradon, 1901. márcz. 30.

Számborovszky Rezső,

Istvánffy József,

összeíró jegyző.

összeíró elnök.

TAVIRATOK.

Hegedüs miniszter lemond.

Budapest, márcz. 30. (Saj. tud. táv.) Ma az a hír terjedt el, hogy Hegedüs miniszter lemond, mit megerősít az a körülmény, hogy a *miniszter holnap Bécsbe utazik.*

Budapest, márcz. 30. (Saj. tud. táv.) Hegedüs, a képviselőház mai ülésén kijelentette, hogy az egész ügyet, itt a házban, befejezettnek tekinti.

Azt hiszik, hogy Hegedüs provokálni fogja Rakovszkyt s erre értette a fenti kijelentést.

Kereszt a szigorlaton.

Budapest, márcz. 30. (Saj. tud. táv.) Laurovits Zoltán orvos szigorlót az egyetemi kereszt nagybizottság vezetőjét, ma orvostudorrá avatták. A tudori eskün a megjelent ifju a kabátja gomblikában fehér keresztet viselt. A jelen volt kereszt-párti ifjak a derék tudort lelkesen megéljeneztek.

Szél a szabadelvű klubban.

Budapest, márcz. 30. (Saj. tud. táv.) Szél Kálmán ma este megérkezett s egyenesen a szabadelvű klubba ment, hol nagy óvációval fogadták. Aztán Hegedüssel, Darányival, Wlassicscsal visszavonult és hosszasan tanácskoztak. Holnap este fél nyolczkor a szabadelvű pártban értekezet lesz.

A román választások.

Bukarest, márcz. 30. Tegnap három pótválasztás volt és pedig kettő a szenátus és egy a kamara számára. Mind a három választáson a liberálisok győztek. (M. T. L.)

Nagy gázrobbanás.

Budapest, márcz. 30. Délfelelőtt fél tizenkettőkor nagy szerencsétlenség történt Budapesten a Hársfa-utczában. Az 58. számú házban van Hanfell Sándor kísérleti műtermet, a melyben ma délfelelőtt Gönczy Sándor huszonkét éves műgyetemi hallgató világító gázzal kísérletezett. Munkája közben a gáz elrobbant és Gönczyt súlyosan összeégette s a műterem berendezését meggyújtotta. Gönczyt a házbeli mentették ki az égő teremből. Majd kiérték a mentők, a kik az első segély után Gönczyt beszállították a Rókus-kórházba. A tüzet a VII. kerületi tűzörség lokalizálta.

Vonatkisiklás.

London, márcz. 30. A Timesnek jelentik Balmoralból tegnapi kelettel: A búrok teg-

nap Balmoral és Wilgeriver között kisiklattak egy vonatot. A mozdony, négy teherkocsi és egy személykocsi fölborult. Emberéletben nem esett kár.

Öngyilkos diák.

Budapest, márcz. 30. (Saját tud. táv.) Turánszky Károly 13 éves fővárosi diák a husvétii bizonyítvány kiosztásánál több elégtelen osztályzatot nyert s emiatti keservében a Lánchídról a Dunába ugrott. Hulláját még nem fogták ki.

Kinai bonyodalom.

London, márcz. 30. A Reuter-ügynökség értesítése szerint Japánnak és más hatalmasságoknak az után a figyelmeztetése után, hogy tanácsos Kinának egy időben kétféle tárgyalásokat folytatnia, valószínűtlen, hogy a kínai kormány a Pekingben folyó tárgyalások befejezése előtt tovább tárgyalna Oroszországgal a tervezett mandzsuriai szerződés kifogásolt pontjainak kihagyása végett.

Washington, márcz. 30. Gróf Casini orosz nagykövet Hay külügyminisztert azzal a kijelentéssel értesítette a mandzsuriai egyezményről, hogy azt kezdettől fogva csak modus vivendinek tekintették.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 167.

Idénybérl. 163 sz.

Nagyváradon, vasárnap, 1901. márcz. 31-én

délután 3 órakor, fél helyárrakkal

N E B Á N T S V I R Á G.

Operette.

este 7 órakor, rendes helyárrakkal

Az arany kakas.

Vigjáték.

S Z E M E L Y E K :

Szikra Julis, az »Aranykakas«

fogadósnője — — — —	B. Csik Irén
Fürge Antal, fizetőpincér — — — —	Pintér Imre
Dachsmayer N. János gyáros — — — —	Peterdy Sándor
Erzsi, leánya — — — —	Batizfalvi
Liza, Dachsmayer Huga — — — —	Tóváry Anna
Horváth Gedeon, tanár — — — —	Szilágyi Dezső
Klárka, leánya — — — —	Szohner Olga
Dr. Gyárfás Béla, ügyvéd — — — —	Balla Kálmán
Müller, Ottó — — — —	Erdélyi Miklós
Flóris, koldus — — — —	Perényi József
Treszka, unokahuga — — — —	L. Halász Anna
Bokros, ülnök) — — — —	Szarvasi Sándor
Emma, neje) — — — —	Balázs Olga

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr. Tálalászkék 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap hétfőn, április 1-én

RIP-RIP,

a karszemélyzet jutalomjátéka.

KOZGAZDASAG.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nyereményeket húzták ki: 200.000 koronát nyert: 18446. 30.000 koronát nyert: 52717.

20.000 koronát nyert: 835.
 10.000 koronát nyert: 1211.
 5000 koronát nyertek: 43241 45423
 72628.
 2000 koronát nyertek: 3429 12205 15604
 17537 32194 33140 47412 49565 50405 55705
 62449 64080 66140 66419 72401 75135 75529
 78272 19919 80900 84069 85499 88111 92415
 97115.
 1000 koronát nyertek: 187 3080 5826
 12895 16471 19777 22368 22449 25160 25616
 29305 30633 31631 33210 34878 36391 38491
 38725 41023 41950 45129 45602 49145 50433
 54125 57593 58569 59040 60844 62140 68044
 72184 85460 87004 92416 94120 95096 48982
 99367.
 500 koronát nyertek: 348 942 4330
 6087 7979 10488 13277 13703 14339 14446
 13558 18989 19492 20769 20888 21116 21971
 22638 23417 23880 24375 25251 25839 26939
 28317 32852 34199 34547 34928 36176 36537
 36978 37866 39726 39905 42098 42348 45233
 49282 51213 51526 52330 52812 53143 58279
 58309 65209 68752 70505 71216 7 365 75740
 79855 82049 82774 84823 86299 87771 89054
 90328 90511 90984 93364 94944 95899.

Szőlő és borgazdasági tanfolyamok néptanítók részére. A szőlőművésés fellendítése szempontjából kiváló fontossággal bíró községekben, így Bihar-Diószegezen, az e téren működő szakközegek vezetése alatt, négy hétre terjedő szőlő és borgazdasági tanfolyamok fognak rendeztetni. *Bihar-Diószegezen* a tanfolyam október 12-től október 21-ig és április 29-től május 12-ig fog tartani. A tanfolyam első része tavasszal, a második része ősszel lesz megtartva. Azon tanítók, kik a tanfolyamon részt venni óhajtanak, kérvényeiket április hó 10-ig az illetékes kir. tanfelügyelőségek útján ahhoz a kerületi szőlészeti és borászati felügyelőhöz, illetőleg vinczellér iskolai igazgatóságához nyújtásuk be, akinek a kerületében jelenleg működnek.

Kelch Jenő és Társa

Tőzsede jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Értéktőzsde

	Budapest, márcz. 30.
Osztrák hitel	721 75
Magyar hitel	728 50
Allamvasut	690 —
Római vasut	528 50
Magyar jelzálog	466 —
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határvidék.

	Budapest, márcz. 30.
Buza októberre	7 81
Buza áprilisa	7 75
Tenger	5 40
Rozs okt	6 92
Zab ápr.	6 47
Káposzta, repce, aug.	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. márcz. 30-án.

Magyar aranyjárdék 4%	117 50
Magyar koronajárdék	92 70
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4/10%	121 —
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100 50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119 —
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	92 25
Italmérségi jog megváltási kötvény	99 50
Horvát-szlavónföldtehermentesítési kötvény	93 50
Magyar nyermény-sorsjegy-kölcsön	173 50
Tiszszabályozás szept. sorsjegyek kölcsön	146 —
Osztrák járadék papírban	97 75
Osztrák járadék ezüstben	97 65
Osztrák járadék aranyban	117 75
Osztrák korona járadék	97 35
Osztrák államsorsjegyek	140 50
Osztrák magyar bank részvény	16 75
Magyar hitelbankrészvény	725 —
Osztrák hitelintézet részvény	699 —
Párisi vista	95 40
20 frankos arany (Napoleon'or)	19 08
Németheroldalmi márka	117 10
London vista	240 20
20 márkás arany	28 50

A szorszámlákért lárdás

Dr. VUCSKICS GYULA.

ÚJ ÜZLET!

Van szerencsém a közönség becses tudomására hozni, miszerint azon közóhajnak kívántam eleget tenni, hogy a modern követelményeknek s a helyi viszonyoknak megfelelően, Olasz városrészen lakó tisztelt vevőim részére közelebbi és alkalmasabb beszerzési helyet teremtek *Olaszi, Fő-utcán*, Bazár-épületben egy a legmagasabb igényeket is kielégítő

fiók festék-kereskedést

nyitottam melyben főüzletemben eddig levő festék árukon kívül mindennemű müolaj és aquarell festékeket, festő állványokat, müfa égetéshez sügységelt különféle fa diszeket u. m. keztü, türlőköz, ékszer, kulcs, ruhatartókat stb. valamint mü és üveg festészethez, alkalmazh különlegességekből tartok nagy raktárt.

Festészeti előmintákat óriási választékban jutányos árban adok t. vevőim részére használatra. Tömeges látogatást kér

tisztelettel

Berkes Bertalan,
Zöldfa-u. 33. sz.

Festék különlegességek raktára Fő-utca, Bazár-épület.

Tisztán kezelt természetes hegyi

BOROK KIMÉRÉSE, MERTZ NÁNDOR

Nagyváradon, Nagy-Körös-utca, Mertz-ház.
Telefon összeköttetés 134. sz.

! Bor-árak leszállítása!

Valódi magyar-borok!

Nagymennyiségű, kedvező bevásárlásaim folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy képes vagyok, míg ezen készletem tart,

kitünő minőségű boraimat

a következő rendkívül előnyös árban egy nagyban, mint kicsinyben kimérve is elárusítani.

Asztali 6-bor, literje 30 kr.

LEGJOBB minőségű asztali 6-bor, literje 32 kr.

100 liter 22 és 23 frt.

Magyarádi legkitünőbb uj-bor, literje 36 és 40 kr.

Magyarádi asztali 6 bor I.	literje 40 kr.
Magyarádi peccsenye bor	50 kr.
Magyarádi Bakator	60 kr.
Asztali veres bor	44 kr.
Ménesi veres bor 1885. évi	64 kr.

Valódi borból égetett **COGNAC**, literje 1 frt 60 kr és 2 frt.

COGNAC, palackokban, a **LEGOLCSÓBB** árban.

Finom jamaicai rum, literje: 1 frt.

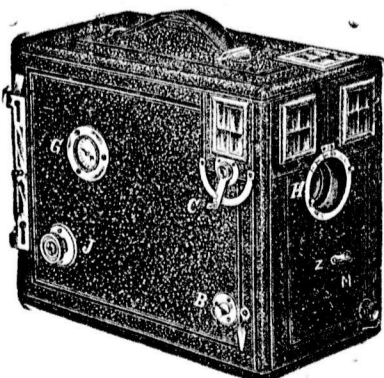
Mindennemű üvegelt csemege, aszu és pezsgő-borok, legolcsóbb árban.

Ajánlom még jól berendezett fűszer- és csemege-üzletemet.

Kiváló tisztelettel **Mertz Nándor.**

Bor üzletem mindezen nap tehát vasárnap is **egész nap** nyitva van s **mindennemű borok poharanként is kiszolgáltatók**. Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek, **helybeli megrendelések házhoz szállítatók!**

Mindennemű fényképészeti kellékek és gépek gyári árban kapható

Weinstock Fülöpnél

Nagyváradon,
Szt. László-tér 47-ik szám.

Képes árjegyzék bérmentve.

Naponta friss kőbányai üvegelt sör.

Jelinek Ferencz műkertész Nagyváradon,

ajánlja kifejlett nemes faju ojtott rózsáit a legújabb fajokból; alacsony és magas törzsű rózsákat, egy és két éveseket. Az árak mérsékeltek.

Kapható még: Crosy nagyvirág Cana 35 fajban.

A legremekebb

Chrysanthemum

dugványokat 200 különböző fajban szállítok olcsó árban.

A legnagyobb virágu pelargoniumok a legszebb fajokban és Cactus virágu Dhaliak (Györgyike) kertészetemben kaphatók.

Alkalmi csokrok, koszorúk a legszebb kivitelben, valamint mindennemű kertészeti rendelések felvételnek.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Virágkereskedés: Bémer-tér, Grunwald-ház. Kertészet: Nagyteleky-u. 426. Telefon: 102—103

A világhírű előpataki bor és gyógyviz főraktára.

Szabó István

fűszer- és csemege-kereskedése Nagyvárad, Fő-utcza.

Ajánl füstölt, páczolt és olajos halakat u. m.: angolna, filli, Ostsee, rollhering, caviar, Sprellen, Thom pisztráng, francia sardiniák stb. Fűszer- és csemege-árak, hazai és külföldi sajtok; naponta friss teavaj.

Külön körösvölgyi és er-melléki asztali borok.

Saját termésű burgundi és úrmös bor. Magyar és francia pezsgők.

Idényenkint friss szárnyas és egyéb vadak mindig friss minőségben.

1 liter előpataki víz ház szállítva 10 krajczár. 66. 1—3.

Hatvan koronát meghaladó fűszer- megrendelések bármely állomásra bérmentve küldetnek!

**A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller**

Liniment-Capsici comp.

egy régi kipróbált házszer, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik közzvényeknél, osztrák és meghiléséknél. Silányabb utánuok miatt bevasatásakor mindig figyellemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” cégjelzésre. 80 L. 1 k. 40 f. és 2 k. árban ügyszólván minden gyógyszertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Buda-pesten, Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolfstadt.

Tavaszi divat értesítés!

Nagyvárad, 1901. március hó.

Van szerencsénk igen tisztelt vevőink és a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint

női, férfi és gyermek Carlsbadi czipők,

uri- és fiu kalapok, fehéreneműek, nyakkendő ujdonságok, keztyük, harisnyák, s mindennemű

honi készítményü valamint angol és francia divatárak

izléses kiállításban és kellő nagy választékban megérkeztek, melyeket a legolcsóbban meghatározott árak mellett bocsátjuk a t. vevőközönség rendelkezésére.

Telefon összeköttetés az egész megyében.

Teljes tisztelettel

Szám 76.

Fábry Testvérek.

MILYEN ÖRÖM,

ha vágyaink teljesülhetnek. Pedig ki nem vágyakozik szép, divatos és jó minőségű

czipő, kalap és uri divatcikkeket

olcsó árban beszerezni. Fáradjon el tehát mindenki

H A J N A L I Z S Ó

czipő-, kalap- és uri-divat üzletébe

NAGYVÁRAD, ZÖLDFÁ-UTCZA ELEJÉN,

hol egy férfiak, mint nők és gyermekek részére a fenti cikkek legjutányosabban és a legzolidabb kiszolgálás mellett kaphatók

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek!

K R U G S T E I N I Z I D O R U T Ó D A

Telefon 67. sz. **ROSENBERG IZSÓ** Telefon 67. sz.

a »Beocsini Czemengyári Unio« képviselője,
Nagyvárad, Kossuth Lajos-utcza.

Ajánlja: Beocsini, román és portland cément, erdélyi gipsz, valódi aszfalt fedéllemez, elszigetelő lemezek és elszigetelő anyagok, carbolineum, tinctoral, stuccatur-nádfonat, kőgyagcsövek, cémentlapok, betoncsövek, keramit, disztégla, fedél-cserép, karstmárvány, továbbá kitünő amerikai petróleum, elsőrendű gépolajok, gépszir és kocsikenős raktárát.

Vállal: Aszfaltozásokat valódi természetes aszfalttal. Nedves falak szárazzá tételét aszfalttal. Szagtalan aszfalt fedéllemezeli vagy Kátrány kőfedéllemezeli mindennemű tetőfedés és Facement-fedést.